

Tiedote, julkaisuvapaa 16.12. klo 9

Ulkopaikkakuntalaiset vapaa-ajanasukkaat tuovat tuloja yrityksille ja elinvoimaa kuntiin – palvelujen edelleenkehittäminen takaa kasvun

Kajaanin ammattikorkeakoulussa työstettyjen tutkimusten mukaan ulkopaikkakuntalaiset vapaa-ajanasukkaat haluavat julkisten ja yritysten palveluiden sekä viestinnän kehittämistä mökkipaikkakunnillaan. Tiedot löytyvät vasta julkaistusta raportista, jossa on selvitetty matkailulliseen vapaa-ajanasumiseen liittyvien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämistä Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan kärkimatkailukunnissa.

”Ulkopaikkakuntalaiset vapaa-ajanasukkaat ovat tyytyväisiä mökkikuntansa palvelutasoon, mutta käyttäjäkunnan ja vapaa-ajan viettämisen muuttuessa kehittämistoimia tarvitaan” – toteaa hankkeen projektipäällikkö Mikko Keränen. ”Etätyön yleistyminen, monipaikkaisuus ja omistajakunnan ikääntyminen ovat esimerkkejä ilmiöistä, jotka avaavat yrityksille uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Vapaa-ajanasukkaita ei ole monesti huomioitu erikseen asiakassegmenttinä, vaikka heidän tarpeensa poikkeavat niin matkailijoiden kuin paikallistenkin tarpeista.” – Keränen jatkaa.

”Vapaa-ajanasunnon tarkoitus on nimensä mukaisesti tarjota puitteet vapaa-ajalle, mutta kuluneen vuoden aikana mökeille on tultu enenevässä määrin etätyötä tekemään. Tämä avaa liiketoimintamahdollisuuksia niin kiinteistöhuoltoon kuin digitalkkareillekin sekä esimerkiksi mökeille toimitettaviin ruokapalveluihinkin.” – Keränen sanoo. ”Etätyön lisääntyminen yleensä pidentää mökkeilijöiden viipymää vapaa-ajanasunnon sijaintikunnassa ja lisää siten liiketoimintapotentiaalia.”

Vapaa-ajanasumisen kehittäminen vaatii kunnilta toimia

Vapaa-ajanasumisesta liiketoimintaa -hankkeessa on laadittu yksityiskohtaisia toimenpide-esityksiä ja suosituksia Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan kärkimatkailukunnille. ”Viestintä nousi esille kaikissa kunnissa, vaikka eroja sen nykytilassa oli merkittävässä määrin. Esimerkiksi Kuusamo ja Pudasjärvi ovat kehittäneet kaupunkien sivuille omat kattavat mökkiläissivut, mutta näistä viestiminen ja toimintojen kehittäminen vaatii jatkotyöstöä. Mökkiläisten tarvitsemien yritysten ja julkisten palveluiden löydettävyyys, ajantasaisuus sekä tiedot tapahtumista olivat seikkoja, joita tulisi kehittää. Useassa kunnassa viestintä mökkiläisille oli hajanaista ja tietoja on vaikea löytää.”

Kunnan kehittämistoimia tarvitaan myös esimerkiksi kaavoituksessa, vesihuollossa, tiestön kunnossapidossa ja jätehuollossa. ”Vapaa-ajanasukkaat ovat tottuneet kierrättämään jätteitään kotikunnassaan, joten he haluavat toimia samoin myös mökkipaikkakunnallaan, kunhan siihen vain olisi mahdollisuuksia. Lisäksi aluekeräyspisteiden sijainnissa, määrässä ja tyhjennysväleissä on kehittämistarpeita” – Keränen kertoo.

”Merkityksensä takia vapaa-ajanasuminen pitäisi huomioida paremmin kuntien elinvoimastrategioissa, koska kyseessä on vaikuttava ilmiö niin taloudellisesti kuin sosiaalisestikin.

”Tutkimustulokset osoittavat vapaa-ajanasuntojen käytön tulevaisuudessa kasvavan, joten mökkien merkitys kunnille kasvaa ” – toteaa Keränen.

Vapaa-ajanasumisesta liiketoimintaa -hanke

- Hankkeessa on tuotettu monipuolista kuntakohtaista tietoa vapaa-ajanasumisen alueellisista piirteistä ja aluetaloudellisista vaikutuksista päätöksenteon sekä suunnittelun ja kehittämistoiminnan tueksi niin julkiselle kuin yksityiselle sektorille. Kaikkiaan hankkeessa on työstetty kymmenen tutkimusraporttia ja kuusi sanomalehtiartikkelia.
- Hankkeessa on tuotettu kuntakohtaisia toimenpide-esityksiä ja suosituksia vapaa-ajanasumisen kehittämiseksi.
- Hankkeessa on mukana kärkimatkailukuntia Kainuusta (*Hyrynsalmi, Kuhmo, Sotkamo, Suomussalmi*) ja Pohjois-Pohjanmaalta (*Kalajoki, Kuusamo, Oulu, Pudasjärvi, Taivalkoski, Vaala*).
- Hanketta, jonka budjetti oli 177 400 euroa, osarahoittivat Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma (*Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukset*), mukana olevat kunnat ja Kajaanin ammattikorkeakoulu. Hanke toteutettiin vuosina 2019–2020.

Lisätietoja:

Mikko Keränen, Projektipäällikkö
+358 44 7101 620
mikko.keranen@kamk.fi

”Kauppila, P. & J. Järviluoma (toim.) (2020). Vapaa-ajanasumisesta liiketoimintaa: Kainuun ja Pohjois-Pohjamaan kärkimatkailukunnat” -tutkimusraportti on ladattavissa ilmaiseksi osoitteesta:

<https://www.theseus.fi/handle/10024/354130>